Смрт фашизму — Слобода народу!

СЛОБОДНА ВОЈВОДИНА

Уредништво и администрација
Нови Сад, Футошка ул. бр. 50.
Телефони:
Уредништво 28-24
Секретаријат 37-15
Администрација . . . 21-37
Штампарија 20-58

ОРГАН ЈЕДИНСТВЕНОГ НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ ФРОНТА ВОЈВОДИНЕ

Година IV, број 134 | Нови Сад, недеља, 8 април 1945 | Цена 10 динара

Ванредно заседање АСНОС-а у Београду

Делегати Војводине изразили су жељу да Аутономна Војводина уђе у оквир Федералне Србије

Разговори маршала Тита са маршалом Стаљином

Београд, 7 априла. — Данас је у Београду отворено ванредно заседање АСНОС-а. Од првог заседања Велике антифашистичке скупштине народног ослобођења Србије прошло је пет месеци за које је време Претседништво АСНОС-а са својим повереницима учинило многе кораке да се уклони фашистички терор, да се ојача земља за коначно уништење фашизма и завршетак рата, да се обнови разорена привреда да се организује и учврсти народна власт.

Још пре три часа по подне народни посланици почели су да долазе на седницу. Претседничка трибина украшена је југословенским и српским заставама и великом сликом маршала Тита. Прочеље с десне стране украшено је заставама наших великих савезника Совјетског Савеза, Енглеске и Америке и великим сликама Черчила, Стаљина и Рузвелта.

На левом крилу дворане заузели су места изабрани делегати народа из Санџака као и претставници Војводине Косова и Метохије. На галерији се између осталих налазио потпретседник министарског савета и министар за конституанту Едвард Кардељ, министри Јаша Продановић, Кржишник, Чопаковић, Марушић Косановић, Сремац, Котбек Чучков, Хебранг, Чубриловић потпретседник АВНОЈ-а Влахов чланови дипломатског кора, претседник извршног одбора ХСС-а Фрањо Гажи и други.

Долазак чланова претседништва АСНОС-а народни посланици поздравили су топлим аплаузом. Скупштину је поздравио претседник АСНОС-а Др. Синиша Станковић и то делегате Санџака и претставнике Косова Метохије и Војводине, као и присутне чланове народне скупштине Црне Горе и Македоније и чланове министарског савета.

Скупштина је одушевљено поздравила решење Антифашистичког већа народног ослобођења Санџака о припојењу срезова Санџака федералној Србији које је прочитао секретар АСНОС-а Петар Стамболић. Решење је у име делегата Санџака прочитао Др. Сретен Вуковић.

Јован Веселинов-Жарко, члан Главног народно-ослободилачког одбора Војводине поздравио је у име делегације из Војводине скупштину и саопштио изјаву којом је Главни народно-ослободилачки одбор Војводине на својој седници од 6 априла о. г. одредио делегацију од 22 члана за скупштину, а затим је рекао:

„На истој седници расправљало се и о положају Војводине. Решено је једногласно да треба јасно да се каже у коју ће федералну јединицу да уђе аутономна покрајина Војводина. Будући да у Војводини живи релативно већина Срба ГНООВ изражава жељу да она буде у оквиру федералне Србије (Бурно одобравање).

ГНООВ је смео да донесе одлуку јер су сви народи били за такво решење. Досада ово питање није решено због тога што је у Бачкој и Барањи све до 15 фебруара била Војна управа док је у Срему непосредна близина фронта. ГНООВ ће сазвати народну скупштину на којој ће се донети и формално решење о припојењу покрајине Војводине демократској федералној Србији.

На истој скупштини изабраће се и војвођански посланици за АСНОС као и делегати Војводине за АВНОЈ.

У Војводини има много националних мањина. Питање мањина биће решено у духу одлука АВНОЈ-а Што се тиче Немаца они су искључени из мањина и уопште немају грађанских права у нашој земљи. (Буран и дуготрајан аплауз). Њима нема места у нашој југословенској домовини.

Кажњаваћу се и биће кажњени сви они из редова Мађара који су заједно са Хортијевим џелатима убијали и мрцварили наш српски народ и остале словенске народе у Војводини. (Буран аплауз). Поштени Мађари уживаће у нашој покрајини сва права која им као мањини припадају.

Између словенских народа у Војводини а нарочито између Срба и Хрвата постићи ће се срдачни братски односи на бази потпуне равноправности. Баш зато што се у нашој демократској федеративној Југославији решава национално питање и питање националних мањина свих народа који живе у Војводини, изражавам жељу да аутономна покрајина Војводина буде у саставу демократске федеративне Србије. (Врло дуг аплауз).

Треба нарочито нагласити да је на нашој седници била потпуна једнодушност свих чланова ГНООВ-а и Срби, и Хрвати и Словаци и поштени Мађари који се налазе у нашем Главном народно-ослободилачком одбору изјавили су сви да наши народи, који живе у Војводини мисле да ће бити најбоље да наша аутономна Војводина буде у саставу федералне Србије.

На многим зборовима и конференцијама које су одржане широм наше покрајине, а на тим конференцијама учествовали су сви наши народи, сви су се народи изјашњавали за то да наша покрајина буде што ближа и што тешње везана са Србијом. Наши народи осећали су не само српски него и сви остали народи да се то питање тако мора решити и да оно треба да буде тако решено. Оно треба да буде тако решено због тога што у Војводини живи већина Срба а остали наши народи се нису бојали да ће им мањинска права бити незаштићена. Војводина решава питање Војводине. Они се не боје због тога што знају да је национално питање наше земље правилно решено да су одлуке АВНОЈ-а загарантовале права народним мањинама. Сви они знају да се у нашој држави, Титовој Југославији (аплауз и клицање: живео!) неће поновити оно што је некада било. Сви народи који живе у Војводини слушали су глас Србије на њеној Првој антифашистичкој скупштини. Ту је, на тој скупштини, истински демократска слободарска Србија ту су претставници Србије рекли да они кидају са великосрпском политиком угњетавања према осталим народима наше земље, да су они за слободу и равноправност свих народа Југославије, да сви поштују права свих оних мањина и осталих народа наше земље које заслужују да живе у овој нашој државној заједници и у нашој великој југословенској домовини.

Ми смо могли на нашој седници да то питање решимо тако брзо због тога што знамо да је федеративна Југославија земља у којој су сви равноправни у којој ће сваки народ и национална мањина бити потпуно заштићена.

Нека живи наша нова Титова Југославија — (Живела!)

Живела слободна демократска Србија — (Живела!)

Живео претседник јединствене владе творац наше државе друг Тито — (Дуготрајно Живео!)

Скупштину је такође поздравио Душан Мугоша и изјавио до народ Косова и Метохије жели да буде присаједињен федералној Србији Претставник Шиптара са Косова Мехмед Хоџа говорио је на албанском језику. У свом говору поздравио је посланике Антифашистичке скупштине Србије. Овај говор је одмах преведен на српски језик. Његове речи поздрављене су са срдачним одушевљењем.

После говора генерал-пајтнанта Алексе Ранковића изабрана је комисија за резолуцију по питању изјава прихваћен је предлог пословника АСНОС-а и изабрани су скупштински одбори.

Скупштина је завршена у 16.55 часова и наставиће се сутра у 9 часова пре подне.

Москва, 7 априла. — Претседник Совјета народних комесара Совјетског Савеза маршал Стаљин водио је разговор са југословенским претседником владе Јосипом Брозом-Титом. (ТАСС)

Разговори д-р Шубашића са Молотовим

Москва, 7 априла. — Комесар за спољне послове Совјетског Савеза Молотов водио је разговор са југословенским министром спољних послова Шубашићем. (ТАСС)

Изјава маршала Тита у Москви

Масква, 8 априла. — Маршал Тито, који је 5 априла стигао у Москву дао је пред микрофоном на аеродрому следећу изјаву:

„Веома сам срећан што могу данас овде у престоници Великог Совјетског Савеза, да испоручим топао поздрав и дубоку захвалност Совјетском Савезу за огромну моралну и материјалну помоћ коју је он дао и даје народима Југославије у њиховој тешкој борби против немачког окупатора и његових квислинга. Али дошао је тренутак када ће наша отаџбина — Југославија — ускоро бити потпуно ослобођена од немачке немани и та победа је близу. То је питање само некопико дана, највише месец дана.

Живео Велики Совјетски Савез!

Живела велика и непобедива Црвена армија и њен геније ални вођа маршал Совјетског Савеза Стаљин!

Смрт фашизму — Слобода народу! (ТАСС).

ЗАКУСКА У ЧАСТ МАРШАЛА ТИТА И ДРА ШУБАШИЋА

Москва, 7 априла. — 7 априла народни комесар спољних послова Молотов приредио је закуску у част претседника министарског савета Југославије маршала Јосипа Броза-Тита и министра спољних послова Шубашића.

Овој закусци су присуствовали маршал Јосип Броз-Тито, министар спољних послова Југославије Шубашић, министар за Црну Гору генерал-лајтнант Ђилас, министар трговине Петровић, министар руда Андрејев, амбасадор Југославије у Совјетском Савезу Симић, начелник југословенске војне мисије у Совјетском Савезу генерал-лајтнант Примора, друга лица из маршалове пратње и одговорни сарадници амбасаде Југославије у Москви. Са совјетске стране присуствовали су: Микојан, адмирал флоте Кузнецов, Вишински, Деканозов, главни маршал артилерије Воронов, начелник генералштаба Црвене армије армиски ђенерал Арсонов, амбасадор Совјеског Савеза у Југославији Садчиков, маршал авијације Фалалејев, Крутиков, Попов, генерал-пуковник Голиков, начелник IV. европског оделења Совјетског Савеза Лавришчев, шеф протокола Совјетског Савеза Молоцков, генерал-лајтнант Гундаров, начелник Совјетске војне мисије у Југославији генерал мајор Кисељов, генералмајор Кутузов, одговорни сарадници НКИЈ Совјетског Савеза.

Закуска је протекла у пријатељској атмосфери. (Танјуг)

МАРШАЛ ТИТО СА ЧЛАНОВИМА ВЛАДЕ ОБИШАО МОСКОВСКИ МЕТРО

Москва, 7 априла. — Претседник југословенског министарског савета маршал Јосип Броз-Тито министар за Црну Гору генерал-лајтнант Ђилас, министар трговине и за снабдевање Петровић и министар руда Андрејев који су сада у посети Маскви обишли су јуче московску подземну железницу. Са станице Сквер револуције гости су се одвезли подземном железницом до станице Измајловскаја.

Генерални директор московске подземне железнице Новиков објаснио је гостима уређење подземне железнице. Маршала Јосипа Броза- Тита пратили су југословенски амбасадор у Москви Симић, совјетски амбасадор у Југославији Садчиков директор протокола совјетског комесаријата спољних послова Фомин. (Танјуг).

У Сремској Митровици одржана је окружна пољопривредна конференција

Срем ће испунити свој задатак
свака стопа земље биће обрађена

Митровица, 7 априла. — У Митровици је одржана окружна пољопривредна конференција којој су присуствовали чланови Окружне пољопривредне комисије, претставници народне власти, ЈНОФ-а, омладина, чланови среских пољопривредних комисија и стручњаци, агрономи и руководиоци тракторских станица из свих срезова.

На конференцији су изнети резултати и недостаци досадашњег рада, недостаци обавештајне службе, која није успела да даје редовно податке о развоју пољопривредних радова, па је сада реорганизована. Изнете су потешкоће које произлазе из недостатка радне снаге. Велику помоћ у сетви пружиће омладинске радне бригаде као и радне бригаде грађана. Исто тако ће избеглице из још окупираних крајева Срема које се у великом броју налазе у ослобођеном Срему масовно учествовати у сетвеним радовима. Избеглице неослобођеног Шидског и Вуковарског среза саме су изразиле жељу да се запосле на великим пољопривредним имањима. То ће бити остварено. На великим државним имањима биће им обезбеђен стан, храна и принадлежност у новцу по одлуци ГНООВ-а. Осим плата предвиђене су и премије за марљив рад.

У Пазовачком срезу налази се велики број избеглица из Славоније и Лике које су за време окупације побегле испред усташког терора у Србију а сада се налазе у Срему у очекивању ослобођења њихових крајева, камо желе да се врате. Те избеглице до сада нису показале вољу за рад у сетви. Указано је на рад наших организација које се нису у довољној мери заузеле да тим избеглицама укажу на важност сетве и учествовања сваког појединца у сетвеним радовима.

Среске пољопривредне комисије треба хитно да покупе податке о расположивим запрегама. Ни једна коњска запрега не сме да буде некорисно употребљавана. Свако непотребно возикање колима треба спречити и оштро осудити. Надаље је одлучено да ће се синдикатима, установама и избеглицама дати земља бесплатно на обраду.

Један од најважнијих недостатака до данас био је изгледа у неоствареној подели рада, тако да поједини чланови комисија нису били начисто шта је њихова дужност. Установљено је да у Инђији у дворишту Месног НОО лежи тридесетак плугова и рђају, док е друге стране неки трактори стоје или су недовољно искоришћени што нема довољно плугова. Поједини срезови још нису преузели семе које им је одређено за сетву. У Карловачком и Земунском срезу трактори су неко време излазили на рад тек у 8.30 сати изјутра, зато што су трактористи чекали на доручак, а у Пазовачком и Карловачком срезу трактористи су понекад на своју руку прекидали рад већ у 5 сати после подне.

У Срему има 146 исправних трактора и 110 још не поправљених. У сваком срезу одржан је тракторски крус.

Стање пољопривредних радова до данас изгледа овако:

У Земунском срезу површина напуштене оранице износи 16.094 јутара. Од тога је издато приватницима на обраду 5430 јутара. Јесенас је засејано 581 јутро, а пролетос до сада 400 јутара, поорано је 820 јутара. Кукурузи су сви обрани са укупне површине од 5200 јутара, која је била под необраним кукурузом.

У Старопазовачком срезу од 21335 јутара напуштене оранице издано је приватницима на обраду 4000 јутара а засејано је јесенас 831 јутро а сада 1200 јутара, док је поорано 2000 јутара. У овом срезу било је 9787 јутара напуштеног необраног кукуруза.

У Карловачком срезу напуштене оранице има 7079 јутара. Издано је приватницима 2364 јутра. Јесенас је засејано 990 јутара, а пролетос 120 јутара, док је поорано 560 јутара. Обран је кукуруз са 3400 јутара.

У Румском срезу напуштена ораница износи 22.230 јутара. Од тога је издано на обраду приватницима 7301 јутро. Ујесен је засејано 798 јутара, а пролетос 100 јутара. До данас је поорано 1100 јутара, а кукуруз је обран са 6000 јутара.

У Иришком срезу остало је 3865 јутара напуштене оранице. Приватници су узели на обраду 2265 јутара. Јесенас је засејано 330 јутара а пролетос 254 јутра. Поорано је 500 јутара. Обрано је 942 јутра кукуруза и 10 јутара сунцокрета.

У Илочком срезу има 5.876 јутара напуштене земље. Од тога је издато у обраду 600 јутара. Јесенас је засејано 84 јутра пшенице, а пролетос 206 јутара. До данас је поорано 281 јутро и обрано 541 јутро кукуруза.

У делу Шидског среза површина напуштене оранице износи 3.831 јутро. Издано је на обраду 9.077 јутара. Јесенас је засејано 105 јутара, а пролетос 150 јутара. Поорано је 250 јутара и обран кукуруз са 1.000 јутара.

И поред установљених грешака у раду до сада, сетвена комисија у Срему предузела је све мере да рад на сетви буде у потпуности извршен. По примитку карбита трактори ће радити непрекидно и дању и ноћу. Срем ће испунити свој задатак — свака стопа земље биће обрађена.

Велика битка Војводине за сетву је отпочела; наши народи ће је организованим радом и борбеном вољом добити.

У Барањи наша војска помаже народу у сетви

Бели Манастир, 7 априла. — Првог априла ове године одржане су у свима местима Дарђанског среза сетвене конференције на којима је изнесен значај и велика важност овогодишње пролетње сетве. На конференцијама су учествовали претставници среских НОО, ЈНОФ-а, УСАОВ-а и претставници војске.

На конференцијама су детаљно претресана сва питања обраде земље. Изнете су потешкоће које произлазе из малог броја сточних запрега, малог броја трактора који још нису ни потпуно упослени ради помањкања нафте и мазива. Исто тако осећа се велико помањкање људске радне снаге јер се већина способних мушкараца налази у војсци.

На конференцијама су претставници војске обећали пуну помоћ у сточним запрегама и људској радној снази што је народ одушевљено примио.

На овим конференцијама народ се упознао са планом пролетње сетве која се већ спроводи.

Народ Барање у целини улаже максимум труда да одиста буде сваки комадић земље на време обрађен, знајући да о томе зависи не само прехрана Барање него наше војске и читаве земље.

Хиљадама плугова широм Војводине омогућавају да овогодишња сетва осигура помоћ пострадалим крајевима.

Омладина Врдника и Ривице ради и ноћу на обнови наше привреде

Ириг, 7 априла. — У Другом омладинском батаљону налазе се три чете омладине из Врдника и једна чета омладине из Ривице. Омладинци овог батаљона донели су решење да раде и ноћу. Дању ће радити послове на приватним имањима као и своје редовне, а ноћу ће обрађивати државну земљу. Они кажу: Радили смо ноћу када су били свуда около нас фашисти, када је претила опасност на сваком кораку. Упркос томе ми смо тада копали и сејали, секли бандере и кукурузе, палили жито Када смо тада под таквим околностима могли радити ноћу зашто то не би могли и сада кад нам је то много лакше. Данас када имамо слободу за коју су многи наши омладинци дали своје животе радићемо и дању и ноћу на обнови наше пољопривреде, на изградњи наше нове државе.

Омладинци Врдника за 5 сати насекли су 120 метара дрва а ривичка чета од 35 омладинаца ноћу је за пет сати попалила 14 јутара сунцокрета.

Трговци и чиновници Новог Бечеја раде у сетви

Нови Бечеј, 7 априла. — Ових дана је једна група од 120 чиновника из свих установа, трговаца и осталих интелектуалаца ишла у бербу кукуруза. Иако су поља са кукурузом удаљена око 14 км. они су успели да за један дан оберу 21 јутро кукуруза и посеку кукурузовину.

Свесни да ће сваки клип кукуруза који оберу допринети привредној обнови наше земље, новобечејски интелектуалци, ишли су са песмом на рад. По завршеном послу задовољни постигнутим резултатом изразили су жељу да поново иду на сличне радове и тиме помогну да се земља што пре обради и да пролећна сетва што боље успе

180.000 МЕТАРА ЗАВОЈА ПРОИЗВЕДЕНО 8 ДАНА ПРЕ ПРЕДВИЂЕНОГ РОКА

Суботица, 7 априла. — Фабрика чипака у Суботици постигла је лепе резултате у производњи за нашу војску. Фабрика је добила материјала за 130.000 м завоја па је штедећи сваки грам тога материјала успела да произведе 168.000 метара завоја. Ударничким радом особља производња је завршена 8 дана раније од предвиђеног рока. Особље фабрике чипака радило је и недељом и празницима, али није примало плате за те дане, већ је поклонило Фонду за потпомагање становништва опустошених крајева.

ПРИМЕР ПЛЕМЕНИТОСТИ НАШИХ РАДНИКА

Оџаци, 7 априла. — Радници у творници канапа, ужарије и текстилне индустрије у Оџацима, у жељи да што више подигну капацитет индустрије, приступили су и прековременом раду. Сву ту своју зараду поклонили су Јединственом народно-ослободилачком фронту котара Вуковар следећи другови: Бугарски Кајица, Абацић Нова, Цветковић Петар, Вуковић Тома, Лазић Митар, Аврамовић Ђока, Ковачевић Тихомир, Ђурчић Саса, Росек Јосип, Курунсовац Душан, Васић Никола и Јовчић Петар, — у износу од 2.846.25 пенга.

Истичемо овај племенити пример другарства и љубави за наш напаћени народ и потребе још неослобођених крајева.

РЕЗУЛТАТИ ОМЛАДИНСКЕ НЕДЕЉЕ У МИТРОВИЦИ

Сремска Митровица, 7 априла. — За време Омладинске недеље омладина Сремске Митровице показала је следеће резултате: обрано 60 јутара кукуруза, исечено је 100 јутара кукурузовине и 15 јутара сунцокрета. Насуто је 1000 метара друма, прикупљено за рањенике и борце на фронт 100 кг колача. 15 омладинаца дало је крв за рањенике. Пионири су скупили већу количину школског прибора за своје другове у пострадалим крајевима и 60 кг старе хартије.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЈНОФ-А У СУБОТИЦИ

Суботица, 7 априла. — У просторијама ЈНОФ-а за други кварт одржана је свих дана добро посећена конференција, одржали су говоре политички комесари Блашко Стражарковић и професор Драгослав Јовановић. Друг Стражарковић упознао је присутне са политичком ситуацијом у земљи, а професор Јовановић говорио је о циљевима и задатцима ЈНОФ-а. Затим је говорио друг Иван Миланковић. На конференцији је изабрана нова управа ЈНОФ-а за други кварт. За претседника изабран је друг Иван Миланковић, референт при НОО-у, за секретара Паја Рудински а за благајника друг Анте Карагић.

СКУПШТИНА ПОТРОШАЧКЕ ЗАДРУГЕ У СУБОТИЦИ

Суботица, 7 априла. — Општа потрошачка задруга у Суботици одржаће у недељу 8 о. м. пре подне у 9 часова своју ванредну скупштину у великој дворани Градске куће. На овој скупштини расправљаће се о промени имена Потрошачке задруге, затим о промени правила и избору неких чланова управе. Управа ће поднети извештај о свом досадашњем раду.

Образовање нове чехословачке владе

Лондон, 7 априла. — У Чехословачкој је образована влада под претседништвом г. Фирлингера, бившег посланика чехословачке републике у Совјетском Савезу. Исти је познат у Чехословачкој, као и у напредним круговима у иностранству. Он је јавно иступио на митинзима у Паризу после срамног Минхеновог уговора. Истицао је да Совјетски Савез упркос одбијања Француске, да помогне Чехословачку био решен да сам брани чехословачку независност. Образовање владе под претседништвом г. Фирлингера значи да ће се водити демократска политика у којој ће учествовати најшири слојеви народа.

СИНДИКАТ ПОЉСКИХ МОРНАРА У ЛОНДОНУ ПРИШЛО РАДНИЧКОМ СИНДИКАТУ У ПОЉСКОЈ

Варшава, 7 априла. — Варшавски радио јавио је да је познати синдикат пољских морнара у Лондону пришао радничком синдикату морнара у Пољској. На овај начин, синдикат пољских морнара у Лондону, који је пришао демократским круговима постао је центар око кога се окупљају пољски радници у иностранству.

Ударништво радника и намештеника беочинске творнице цемента

Нема ни једног индустриског предузећа у Војводини око кога је толико борбе и расправа као што је то случај са творницом цемента у Беочину.

Више од пола века некад јавно, некад тајно водила се борба око превласти над тим цементним подручјем око Беочина, док на послетку 1940 године рудник није постао својином страних капиталиста. Штогод је цемент више постајао прворазредни грађевни материал, што год су више расле монополске цене цемента а са тиме и профит страних акционара у толико је био тежи положај радника те творнице. Нарочито је тежак био положај радника и намештеника ове творнице за време усташко-фашистичке окупације. Притиснути тешким режимом, оптерећени тешким радом — радници беочинске фабрике цемента носили су на себи тешко бреме најперфидније и најбарбарскије експлоатације фашистичког монополског капитализма.

Усташко-фашистички окупатори знали су за значај те творнице и ради тога су је, као и многа друга наша народна богатства у своме повлачењу знатно оштетили.

Они су минирали у електричној централи 2 турбоелектроагрегата и све разводне инсталације истог са инструментима. Надаље, минирали су котловницу, у којој су уништили потпуно 2 котла и један тешко оштетили. Затим потпуно су уништили велику разводну станицу са свим инсталацијама за примање струје високог напона из Новог Сада ,као и све инсталације за развођење струје по одељењима творнице.

Таква је била слика творнице после повлачења окупатора. Али тежина њихове разбојничке делатности није само у томе што су порушили електрична постројења, него у томе, што је тек после тога могла да наступи велика катастрофа у самим окнима. Услед немања електричне енергије, пумпе нису могле да црпу воду из тунела одакле се вади руда, а који се протежу и до 100 метера дубине, те је постојала опасност да их вода поплави, подлоче и да затим настану рушења и затрпавања тунела (шахти) што би онемогућило рад творнице ко зна за колико времена.

Али ту су били радници са својим инжињерима, који су одмах схватили сву опасност која прети творници и схватили исто тако и потребу, да ту творницу треба спасти од уништења. И тада у тим данима, судбоносним за творницу, они су након 50-то часовног напорног рада успели да оспособе један стари електрогенератор, који се покреће парном машином, а који није био дотле у погону 25 година. Они су створили електричне водове постројења за провизорну разводну станицу, повезали сва одељења творнице, а нарочито одељење за црпљење воде из шахти. Они су на тај начин створили и могућност да ставе у покон и творничке радионице као: стругарску, лимарску, ковачницу столарску, ливницу и друге, које су биле способне да приступе даљим радовима око обнове творнице.

Нарочито пожртвовање и самоиницијатива радника и намештеника не огледа се само у томе. Они су се прихватили посла, који, ако им потпуно успе, може да им служи на част. Приступили су прављењу електротурбогенератора. Ми смо до сада знали, да такве ствари добијамо из иностранства да такве ствари не праве наше творнице, а још мање да електротурбогенераторе може направити у творници цемента.

Али оно, што је било до јуче невероватно, може да буде сутра стварност. Они су покупили све разлупане делове строја, па су на основу њих израдили потребне планове и моделе, а затим их излили у творничкој ливаоници, брусили и глачали у њиховој стругари. Планове је израдио инж. Јанежић са техничким цртачима Папом и Живковићем. Од радника су се при тим радовима истакли: Будановић, Варга, Јакобац, Варкољик, Кардош, Барац, Варо, Ковач, Баби и др. А од електричарских радника истакли су се друтови: Ковачић, Пистић, Теодоровић, Мајер и др.

Један од важних радова при томе потхвату била је и израда графитних бртвила за турбину и кемијска анализа металних делова и сировина потребних за израду осовина, која је извршена у фабричкој хемијској лабораторији под руководством инж. Мараковића и лаборанта Хорвата.

У лабораторију творнице приступило се изради сапуна, шибица, гипса, масти за обућу, све за потребе наше војске, а исто тако извршени су успешни покуси за производњу карбида, који је неопходно потребан за осветљавање ровова и аутогенско заревање на чему је пожртвовано радила инж. Вера Долезил, а од радника се нарочито истакао друг Матуловић и други.

Исто тако одмах након ослобођења приступило се истражним радовима за проналажења угљена, јер се у истоме осећала велика оскудица. Отпочело се са бушењем у околини Черевића, те се након установљења наслага приступило отварању новога рудника лигнита. Сва нужна постројења за тај рудник, такође се израђују у творничким радионицама, што је врло значајно. У тим истражним радовима учествовали су напред наведени изжињери, а истакли су се радници: Голеш, Пођед, Лудвиг Цирел, Бублик, Куотагић, Јовановић и др.

Поред напред наведених радова, за потребе наше војске оправило се преко 60 аутомобила и камиона, 120 моторцикла већа количина разног оружја и израдила већа количина резервних делова за оружја и транспортна средства. Поправљена је скела на Дунаву, опремљена је болница за војску са свим потребама. У творничкој пилани спрема се грађа за мостове. За читаву манипулацију хране за војску, која се доважа из Бачке, творница даје на расположење радну снагу, где се нарочито истиче њихова омладина. Исто тако, сав материјал, са којим је творница располагала, а који је био потребан војсци, био је увек стављен у потребним количинама на расположење.

Поред свега тога, но што карактерише односе у беочинској творници цемента, јесте чврсто јединство радничке класе и искрени и другарски односи који постоје између радника и намештеника, међу које подразумевамо и инжињере. Сви су они надахнути једном једином жељом, а та је: оспособити и подићи њихову творницу, са којом они управљају и да је у свој њеној снази и значају ставе у службу подизања наше привреде.

А када то буду успели спровести, то ће бити 120 вагона цемента дневно. Тај цемент требамо за грађевине, путеве, мостове, тунеле, вијадукте и многе друге јавне радове.

Наше другове у Беочину у томе њиховом напору треба да прате симпатије и потпора свих оних, који им могу дати још више потстрека и снаге за успешно извојевање битке за цемент.

Лазар Плавшић

Источни фронт

Започете уличне борбе у Бечу

Ослобођен је Чаковец и Мурско Средиште

ОПЕРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ СОВЈЕТСКОГ ИНФОРМАЦИОНОГ БИРОА ЗА 7 АПРИЛ

Москва, 7 април. — У току 7 априла у пределима Карпата северозападно од града Ружомберока, трупе Четвртог украјинског фронта у борбама заузеле су преко 30 насеља, међу њима Бренку, Малинку, Камешницу, Ујсоле, Ростоке, Станковане, Гомбаш.

Североисточно и северно од Брагиславе трупе Другог украјинског фронта настављајући офанзиву заузеле су Нове Мјесто и преко 50 других насеља међу њима велика насеља Кшину, Угровец, Калницу, Чахтице, Костолне, Брезову, Дубоке, Сениц, Чачов, Штепанов и Смолинске. У овом рејону прешли су на нашу страну са потпуном спремом остатци 24 мађарске пешадиске дивизије на челу са командантом дивизије пуковником Мужом и његовим штабом.

У рејону Беча трупе Трећег украјинског фронта настављајући офанзиву заузеле су градове Медлинг, Пресбау, Клостернајбург, и избиле ка Дунаву северозападно од Беча и започеле уличне борбе у јужном делу града Беча. Истовремено југозападно од Блатног језера трупе фронта, надирући заједно са трупама бугарске армије заузеле су град и железнички чвор Чаковец, град и железничку станицу Мурско Средиште. У борбама од 6 априла трупе фронта заробиле су преко 3600 непријатељских официра и војника и запленили следеће трофеје: 11 авијона, 22 тенка, 78 пољских топова и 127 митраљеза.

На другим секторима фронта било је извиђачке делатности и у низу места борбе локалног значаја.

На дан 6 априла на свима фронтовима је уништено и онеспособљено 28 немачких тенкова и моторизованих топова. У ваздушним борбама и ватром противавионске артилерија оборено је 14 непријатељских авиона.

Западни фронт

Савезничке трупе освојиле Вирцбург, Ајзенах и Тир

Борбе непосредно пред Бременом и Хановером — У току шестог априла заробљено преко 40.000 војника

Из главног стана генерала Ајзенхауера издато је следеће саопштење:

Савезничке снаге напредују са полазних тачака свог мостобрана ча каналу Твенпу, и налазе се сада на друму Зутвен—Девентер, три километра пред Девентером. На североистоку наше су снаге напредовале 24 километра, заузевши Мепел. Очистили смо Линген и изградили смо мостобран на Емсу у области Лингена. Заузели смо Ибенбурен на источној Рајни и доспели смо до Дипхолца, североисточно од Оснабрика. Наше јединице створиле су мостобран северно од Миндена, на десној обали Везела. Минден је у нашим рукама. Наше су снаге на положају који се налази 8 километара јужно од Бикберга.

Наша пешадија ушла је у Лангенвалц, а друге јединице се налазе у области 11 километара северно од Гота. Пешадиске јединице чисте терен иза оклопних јединица које се налазе у области од 21 до 29 километара југозападно од Гота.

Освојили смо Ајзенах и Мајнинген. Оклопне јединице доспеле су у близину Штуцербаха.

Задобили смо у терену у цепу Рура на северу и истоку. Продрли смо у Хан, а на истоку смо заузели Нординкел и Зидинкер. Наше оклопне јединице заузеле су Бетингхаузен и Шмерлеке, североисточно од Зеста. Доспели смо до Олзберга и заузели Зидлингхаузен северно од Винтербурга док се оклопне јединице налазе с оне стране Вингхаузена западно од Винтербурга. У области Зигена наишли смо на знатан отпор. Напредовали смо до обале Фулде и заузели смо прилично велику област према истоку. Освојен је Вирцбург, и северно и јужно од града задобили смо у терену. Више према југу наше јединице задобиле су у терену више од девет и по километара јужно од Бадмергенхејма. Освојили смо Тир и Хајлброн.

Источно и југоисточно од Карлсруе заузели смо Бретен и доспели смо до Стајна.

Савезничке трупе на западу заробиле су 40.107 војника и официра у току 6 априла.

Наш фронт

Настављајући офанзиву, наше трупе заузеле Оточац и друга јака упоришта

Жестоке уличне борбе у Брчком — Непријатељу пресечена отступница према Огулину

Ратни извештај Генералштаба Југословенске армије за 7 април:

У Лици, настављајући успешне офензивне операције, наше трупе заузеле су и ослободиле град Оточац, потпуно овладале комуникацијом Оточац—Плитвичка језера и заузеле јака непријатељска упоришта: Залужница, Врховине, Црна Власт и Бабин Поток. На комуникацији Сењ—Дрињe—Огулин заузета су упоришта Крижпоље, Језера и Развала и тиме непријатељу пресечена отступница према Огулину. На правцу Огулин—Слуњ одбијено је неколико узалудних напада непријатеља.

Наше трупе продрле су у град Брчко, и воде жестоке уличне борбе. Непријатељ се упорно брани и крваве борбе се воде за сваку кућу. На овом подручју и у позадини непријатељског фронта у Срему наша авијација уништила је 15 камиона и 10 кола са људством и материјалом, погодила и уђуткала једну противавионску батерију и два пољска топа и изазвала неколико пожара и експлозија.

На подручју северозападно од Брчког и на подручју Добоја наше трупе надиру на широком фронту ка долини реке Босне. Ликвидиран је већи број непријатељских упоришта и непријатељу задани осетни губитци.

Северно од Сарајева наше трупе гоне разбијене остатке непријатељских снага, које се у нереду повлаче.

На митингу пред зградом ГНООВ-а Нови Сад је одушевљено поздравио ослобођење Сарајева

Ослобођење Сарајева радосно је одјекнуло широм целе Војводине. Одушевљени тим ослобођењем и горди на своју славну Армију, Новосађани су јуче по подне прошли дефилујући улицама и приредили пред ГНООВ-ом свечани митинг.

Још пре 18 часова стало је да се окупља грађанство пред зградом ГНООВ-а. Затим су почеле пристизати поворке војске са музиком на челу и заставама савезника, омладина и синдикалне организације, певајући родољубиве песме и кличући нашој славној војсци. Маса је сваког тренутка постајала све већа и на концу је достигла број од око 4000.

Први говорник друг Пашко Ромац је поздравио ослобођење Сарајева, главног града федералне Босне и Херцеговине Рекао је да народ Војводине слави овај дан јер су се и његови синови борили за слободу Босне и Херцеговине; упознали су Козару и Мајевицу. Ослобођење Сарајева убрзава ослобођење целе Југославије и скори слом фашизма.

Потом је узео реч Перо Леловић, комесар Војвођанске дивизије КНОЈ-а и рекао:

После ослобођења Београда, ослобођење Сарајева највећи је догађај у току наше народно-ослободилачке борбе. Зато, другови, данас славимо победу са исто онолико радости и љубави са колико љубави смо се за њу борили.

Није далеко онај дан када ћемо се кретати не само кроз слободан Нови Сад и кроз слободно Сарајево, него и кроз целу нашу милу Југославију. Ту победу славићемо раме уз раме са великом Црвеном армијом.

Данас славимо велик дан ослобођења Сарајева заједно са Босанцима, јер смо са њима нашли пут, којим треба да пођемо. За Босну су везани велики догађаји наше најупорније борбе. Онде су места Бихаћ и Јајце у којима су била прва заседања АВНОЈ-а. И наше велике победе везују се за места Босне и Херцеговине. Није, дакле, чудо што Војводина слави овај велики празник заједно са свим народима Југославије. То је успех армије коју предводи наш велики Тито. Но ми нећемо стати. Ми идемо у даље победе и није далеко дан потпуне слободе.

Затим је говорио Јован Буђан, потпретседник главног одбора УСАОВ-а. Ми данас славимо — рекао је он — ослобођење славнога града Сарајева, који је дао Гаврила Принципа и толике друге родољубе и јунаке. Ослобођење Сарајева је знамење и симбол нашега јединства, јер су се за његово ослобођење борили сви наши народи. То је велик дан и с тога га са поносом слави не само омладина Босне и Херцеговине, него и целе Југославије. Омладина Босне прва се сврстала у редове под слободарску заставу, коју је развио наш друг и вођа Тито.

Најзад је узео реч Данило Грујић уредник „Слободне Војводине", који је рекао:

Када је јуче одјекнула вест да је ослобођено Сарајево, народ Босне и Херцеговине са пуно полета пошао је у нова прегнућа и у нове борбе. Народи Босне и Херцеговине који су на својим плећима четири године осетили све тешкоће борбе, данас славе свој велики дан.

Народи Војводине у својој повести чврсто су везани за народе Босне и Херцеговине. Још 1914 године када се владајућа клика Аустроугарске монархије устремила на јужне Словене, одјекнуло је свуда наше јединство. Данас треба да одамо дужну пошту свима онима који су пали у борби за слободу. Морамо бити свесни тога да свим силама морамо помоћи народима Босне и Херцеговине. То ће бити наш најбољи доказ за љубав коју према њима осећамо. Наше сељаштво уз помоћ осталог радништва физичког и интелектуалног треба свима силама да се заложи за извршење наше сетве и тиме да докаже да мисли на ће наши напори у томе погледу бити још већи. Као што сада наше јединице напредују и ми у своме раду морамо ићи даље. Наша жетва биће најлепши поклон измученим народима Босне и Херцеговине.

На крају је отсвирано „Хеј, Словени!" и совјетска химна. Уз одушевљене поклике Југословенској армији, Црвеној армији и Савезницима, групе манифестаната разишле су се по граду.

ПРОСЛАВА ОСЛОБОЂЕЊА САРАЈЕВА У СУБОТИЦИ

Није далеко дан потпуног ослобођења наше отаџбине

Суботица, 7 априла. — Данас после подне одржан је митинг поводом ослобођења Сарајева.

Митинг је приредио месни ЈНОФ у Радничком дому. Велика дворана није била довољна да прими грађанство. Народ је клицао јуначкој Југословенској армији, Другом корпусу Југословенске армије, ослободиоцу Сарајева, маршалу Југославије Јосипу Брозу Титу, главном граду Босне и Херцеговине — Сарајеву. Грга Скендеровић, претседник ЈНОФ-а за Суботицу, у своме говору указао је на то да је Сарајево ослобођено тачно на четвртогодишњицу мучког напада немачког ваздухопловства на Београд. Он је одао признање јуначкој и херојској Југословенској армији, ослободитељици Сарајева које је било важно швапско-усташко упориште.

Претседник Скендеровић истакао је велики значај ослобођења Сарајева, указавши на то да је Југословенска армија показала да може не само да се ухвати у коштац са највећим непријатељем наших народа, већ и да га туче и победи. Наша јуначка армија је способна да ослободи своју земљу. Данас се виђе застава слободе у Сарајеву, а сутра ће бити у Загребу и Љубљани, јер није далеко дан када ће наша земља бити потпуно ослобођена.

Затим је Вукашин Кобуш из Треће бригаде Корпуса народне одбране Југославије указао да ослобођење Сарајева потврђује речи нашег великог вође маршала Тита, који је ових дана у Москви рекао да је потпуно ослобођење наше отаџбине питање највише месец дана. Данас славимо ослобођење Сарајева, сутра целе Босне, а прекосутра цела земља биће слободна.

Претставник синдикалне организације у Суботици Лајош Дудаш говорио је на мађарском језику. Он је у име Мађара Суботице изразио радост поводом ослобођења Сарајева. Мађари се боре у Југословенској армији у „Петефијевој бригади" и доприносе својим учешћем уништавању непријатеља. На застави нове Југославије исписана је лозинка слободе, братства, јединства и равноправности. Друг Дудаш је завршио свој говор клицањем на мађарском језику Маршалу Титу, Маршалу Стаљину, Југословенској армији, Црвеној армији, демократској федеративној Југославији.

КРАТКЕ ВЕСТИ ИЗ НАШЕ ЗЕМЉЕ

★ **На Лаваду је отворен Инвалидски дом.** — На Лаваду је отворен Инвалидски дом у којем се налази 716 инвалида међу којима и сто жена У циљу да их се спреми за будућа звања отворени су разни курсеви, као нижи просветни курс, телеграфски курс и други. Поред тога организују се и разне радионице у којима ће инвалиди изучити занате. (Тањуг).

★ **Сељаци села Лазарице не дају „свога Руса".** — Јединствени народно-ослободилачки фронт града Крушевца одлучио је да све борце пале за ослобођење Крушевца пренесе и сахрани у заједничку гробницу, која ће се налазити под споменником Косовским јунацима. Како се међу палим ослободиоцима налази и неколико црвеноармејаца, то ће и они почивати у заједничкој гробници с нашим партизанима, а доцније ће им бити подигнут споменик. Међутим, сељаци оближњег села Лазарице не дају да се ископа један црвеноармејац, који је сахрањен у њиховом селу. „Не дамо га никоме — кажу. То је наш Рус. Ми смо му дали већ три даће".. (Тањуг)

★ **Срез лесковачки дао је 31 радну чету.** — Омладина Среза лесковачког приступила је прослави Светске омладинске недеље ударничким радом на свим пољима. У читавом срезу ради сада свом снагом 31 радна чета. У Лесковцу и Срезу лесковачком формирани су одбори који ће руководити прославом. Израђен је детаљан план који предвиђа одржање зборова, конференција, митинга, спортских игара, културних приредби, комеморације палим омладинцима са посетом њиховим родитељима, посете рањеницима итд. У Власотинцу формирана су два пионирска батаљона са укупно 460 пионира. (Тањуг).

Борци Треће армије и народ Баваније шаљу поздраве своме маршалу

У свим нашим јединицама на свечан начин прослављен је дан 27 марта у духу појачаних напора за што бржи слом фашистичке Немачке. На манифестацијама узели су учешћа борци с фронта и народ из позадине. Са ових манифестација наши борци и народ ослобођен од крвавих окупатора послали су из свих места где су манифестације одржане телеграме свом Маршалу, АВНОЈ-у, Штабу III југословенске армије, Покрајинском одбору ЈНОФ-а Војводине итд.

У телеграму једне наше јединице претседнику Јединствене владе маршалу Титу борци и руководиоци, заједно с народом шаљу „своје поздраве и обећавају да ће свим силама потпомагати народну владу у остварењу њених циљева; заветују се да ће мрског фашистичког освајача гонити и тући на сваком месту где се буде појавио, како би нашим народима обезбедили пуну слободу; да ће својим моћним оружјем стајати верно на бранику отаџбине и да ће чувати тековине народно-ослободилачке борбе, које су стечене крвљу најбољих синова наших народа."

У поздраву једне друге наше јединице Штабу III југословенске армије каже се: „Чврсто уверени у скоро ослобођење наше земље, обећавамо да ћемо јаче него икада, свим снагама тући нашег непријатеља, као и реакцију која још ровари."

Свом врховном законодавном органу АВНОЈ-у борци и народ „изјављују своју готовост и спремност да чувају и бране тековине народно-ослободилачке борбе и да ће верно стајати на бранику отаџбине до коначног уништења фашизма као и домаћих издајника."

У свом поздраву Покрајинском одбору ЈНОФ-а Војводине борци и руководиоци једне наше јединице обећавају „да ће чврсто повезани са фронтом позадине настојати да се фашизам потпуно уништи како би се нашим народима обезбедила пуна слобода."

Погинуо је храбри командант бригаде „Петефи Шандор"

Погинуо је капетан Фрања Киш, командант XV ударне војвођанске бригаде

Борци мађарске бригаде не само да су поштовали, него су волели свог команданта. Осећали су да је то заиста њихов командант, јер он је био с њима у рову, заједно с њима и пред њима јуришао на непријатеља, био је међу њима у часовима борбе и за време одмора. Међу њима је и пао 21 марта код Мајске Мење.

Прошао је Киш школу партизанског ратовања. Од септембра 1942 године он се борио у славонским јединицама онда, када партизан није могао извршити ни један марш без борбе и пробијања, када пушка, отета пушка, није мировала ни једног дана. Прекалило се у бројним окршајима, оборужао се безграничном мржњом према окупатору и стекао способност да та своја својства пренесе на борце мађарског батаљона „Петефи" када је дошао за команданта тог батаљона 15 августа 1943 године. Борио се он на челу своје јединице код Слатине, Пакраца, Пожеге, водио је борце, учио их, а учио се и сам.

Још као командант батаљона истицао се не само храброшћу него и способним руковођењем због чега је произведен у чин капетана и одликован Орденом за храброст и Партизанском звездом трећег степена. На чело XV ударне бригаде „Петефи" дошао је обогаћен искуством команданта и несаломљивом упорношћу старог борца.

Капетан Фрања Киш ушао је у народно-ослободилачку борбу као свестан напредни радник. У борби се несебично залагао, а за ту борбу дао је и свој живот. Борци мађарске бригаде свесни су да ће им се пружити још бројне прилике да освете свога команданта. (Из „Ударника" листа III армије.)

Бор[illegible]енске армије немилосрдно уништавају и последње фашистичке зликовце у нашој земљи.

Брига и помоћ за породице бораца на фронту

Пре две године у Совјетском Савезу основане су специјалне установе за помоћ породицама совјетских официра и војника. Прошле године помоћ коју је одредила совјетска влада за побољшање прилика у којима живе породице совјетских официра и војника, повећала се за 24.2% у поређењу са 1943 годином. Совјетски закон даје месечну помоћ и пензије породицама војника и подофицира Црвене армије и морнарице. Чланови породица бораца уживају знатне попусте у плаћању такса, кирије, поштанских такса а уживају и попуст на железницама. Они такође имају боље станбене прилике, имају специјалне привилегије приликом расподеле хране, одеће итд. Нарочита брига се поклања деци бораца на фронту. Она не само да имају бесплатно школовање у гимназијама и на универзитетима, већ добијају стипендије и бесплатне уџбенике. Хиљаде деце, чији се родитељи налазе на фронту, добијају бесплатну храну у специјалним кухињама. Влада се брине о великом броју дечјих домова, опоравилишта и установа за збрињавање деце, о дечјим санаторијумима, о планинским домовима, логорима за младе пионире и тако даље. У области Калуге у току 1944 године помогнуто је више од 100.000 породица совјетских бораца. Поред пензија и помоћи на које по закону имају право, они су добили и велику новчану помоћ и више од хиљаду тона разних животних намирница, велике количине одеће, ципела, текстила итд. У овој области сагрђено је 500 кућа, а 21.000 станова оправљено је за породице совјетских војника. Више од 5000 кубних метара дрва за огрев раздељено је њиховим кућама. Породице бораца на фронту примају помоћ не само од владе, већ и од синдиката. Тако на пример, централни комитет синдиката радника запослених у индустрији муниције, разделио је 5,000.000 рубаља породицама на фронту. Поред тога тим породицама је подељено 10.000 пари одеће, обуће, као и велике количине хране. Њихови станови су оправљени и они се шаљу на бесплатан одмор у санаторијуме. (ТАСС)

Хитлерови саучесници покушавају да се извуку испод казне

Дипломатски посматрач „Известија" пише: Фашистички диктатори извесних земаља боје се да ће се наћи међу директним саучесницима Немачке те да ће морати делити с њима одговорност. Страна штампа већ одавно пише о „демократизацији" Франковој. Он покушава да на лак начин дође до амнестије за свој крвави режим и себе. Спреман је да се одрекне свог господара Хитлера, да би му боље послужио. Охрабрен примерима објаве рата, врло угодним и чисто симболичким, Франко се спремао, према америчкој штампи, да објави рат Јапану. Свакако да нема намеру да пошаље своју гарду против Јапана, јер је она потребна код куће за борбу против шпанског народа. Мексикански лист „Ел национал" поводом тога пише: „Каквим правом се овај џелат који је убио око 2 милиона шпањолаца, овај апсанџија који држи по својим казаматима 4 милиона жртава, гнуша над недељима која су починили његови савезници Јапанци?" И Португалски реакционари желе да покажу своје ратно држање према Јапану, али им то не успева. Аргентина је већ објавила рат силама осовине. Све ово јасно показује да су шансе нацистичке Немачке чак и код њених пријатеља врло слабе. Али то никако не значи потпуно разоружање припадника и симпатизера фашизма. Труде се да на брзу руку обуку капут демократије, те под маском лажног демократизма да учине све што је могуће да спасу фашизам и да заштите своје агенте од потпуног демаскирања и казне која их чека. Клеветнички чланци пронемачки у званичном листу Ватикана „Обсерваторе романо" о „Совјетској земљи у Пољској", измишљотине реакционарних америчких листова „Њујорк волд телеграм" и „Чикаго трибјун" о „Бољшевизацији Румуније" — сви ти неприкривени покушаји реакције да потпомогну Хитлера и да посеју семе раздора међу Уједињене народе непосредно потстичу „бриге демократије". Једна ствар нас чуди: лондонски лист „Опсервер" који је још ових дана „сумњао" у демократизацију и независност народних влада Бугарске и Југославије, хоће да се придружи овој сумњивој кампањи. Извесни енглески листови као „Обсервер" и „Манчестер гардијан" предлажу да се отвори дискусија да би се тачно одредили појмови као демократија, фашизам, антифашизам. Иницијатори ових предлога свакако сами довољно не разумеју ове појмове, што је прилично чудно после пет година титанске борбе демократских земаља против фашизма. У осталом чињенице нам показују, да има научно слепих људи, који не виде разлику између фашизма и антифашизма. Тако је недавно један амерички лист позивајући се на писање „Асоцијетид преса" изјавио да такозвана „Постбизмаркова гарда" изиграва сада међу Немцима антифашистичку улогу. Лист даље пише да међу „изабраним" Немцима срећете реакционарне функционере, пословне људе, индустријалце и милитаристе, који су допринели Хитлеровом уздизању на власт, те већ због тога треба да се сматрају ратним злочинцима. Али како велики број људи у западној Немачкој то још није схватио, многи Немци на територији окупираној од Савезника журе се да из тога извуку максимум користи и претварају се да им појмови нису пречишћени. Дописник „Њујорк тајмса" Даниел, који се налази у Келну, разговарао се са много Немаца. Он карактерише њихово душевно стање општом тенденцијом „да се жале и правдају". Многи Даниелови немачки саговорници отворено су изјавили да „Америка и Енглеска требало би да сагради порушене градове у Рајнској области" да би наградили Немачку за њену борбу против бољшевизма. Свакако је јасно да већина Енглеза и Американаца савршено разумеју фашистичке трикове и нису им потребна никаква „објашњавања". Исто тако умеће да се снађу у подмуклим маневрима извесних жарких присталица „демократије", који су свакако ожалошћени скором пропашћу Немачке.

ОБНОВА ЛЕЧИЛИШТА И САНАТОРИЈУМА У СОВЈЕТСКОМ САВЕЗУ

Ове године радиће у Совјетском Савезу 380 санаторијума и опоравилишта радничких синдиката. Они ће водити бригу о ратним инвалидима, радницима, чиновницима и деци. Опоравилишта и санаторијуми на Криму, које су Немци варварски уништили, обновљени су и биће отворени овог лета. На обнављању широких размера, радило се овде у току прошле године. У Евпаторији већ су отпочела са радом два обновљена санаторијума за децу. Број лечилишта на Кавказу биће повећан овог лета. Нови санаторијум биће отворен у Селезноводску. Совјетски научници одмараће се у Кисловодском санаторијуму „Горки", који је стављен на расположење академији наука. Многобројна лечилишта биће поново отворена у Украјини. Од месеца јануара лече се туберкулозни случајеви у санаторијуму у Одеси. Лечилиште Крушкавец отворено је на подножју Карпата. Деца украјинских бораца лече се у Пушка Водица, санаторијуму близу Кијева, као и у другим санаторијумима. Отвориће се поново опоравилишта у Петродворецу близу Лењинграда и у Карелиском Истмусу. У Естонији се поново граде два велика санаторијума у Пиарху и Хапсалу. (ТАСС)

Свечаност приликом 25-годишњице оснивања позоришта „Хамза"

Ташкент, 7 априла. — Одржана је свечана седница приликом 25-годишњице оснивања државног академског позоришта „Хамза", једног од најстаријих међу 42 позоришта које сад раде у Узбекији. (Пре револуције у Узбекији није постојало ни једно позориште). Преко стотину позоришних комада националних писаца и мноштво ремекдела светске драматургије давано је на овој позорници. На репертоару се налазе прва дела узбешке драматургије, која говоре о борби узбешког народа за слободу, о грађанском рату итд. „Хамлет" и „Отело" налазе се међу најинтересантнијим и најмаркантнијим комадима. Претстава Хамлета 1936 године пожњела је огромне успехе за време гостовања овог позоришта у Москви. Абрар Ђикојато игра главну улогу у овим двема трагедијама и дао је сјајну интерпретацију Шекспирових главних јунака. Ђикојатов који је дошао пре 20 година у позориште из једног забаченог села, постао је славан трагичар и један од најбољих интерпретатора у Узбешким позориштима. Висока стаса, снажно грађен, типично оријенталног лица, он изазива снажан утисак у улози славног Мавра. Приликом прославе 25-годишњице позоришта Ђикојатов је добио назив народног уметника СССР-а. Прослава 25-годишњице народног позоришта претворила се у огроман празник. Совјетска влада одликовала је орденима и медаљама двадесет уметника и позоришних намештеника. Позориште је добило на стотине поздравних телеграма из свих крајева Совјетског Савеза.

Оснивање института за вирусе у СССР-у

Основан је институт за вирусе при Академији медицинских наука СССР-а. То је први институт на свету ове врсте. За разлику од иностраних лабораторија који се баве разним питањима одређених вируса, овај нови институт обухвата потпуни циклус проблема ове домене. Институту су омогућена сва материјална сретства потребна за истраживање. Борба против болести изазваних вирусима (грипе, мрасе, мале богиње, запаљење мозга), један од најважнијих проблема медицине је релативно новог порекла. Руски научници, нарочито професор Ивановски који је открио 1890 вирус дуванског корена, играли су важну улогу у стварању науке о вирусима. Ове експерименте је преузео американац Стендли 1935 године. Руска наука о вирусима се нарочито развила под совјетским режимом. Научници СССР-а објавили су серију дела о природи вируса, о истраживањима болести које ови проузрокују и објавили многе профилактичне мере против малих богиња, жуте грознице, беснила. Радови професора Смародинчева у погледу студија о запаљењу мозга, довели су до великог практичног резултата. Врло је добро позната његова фабрикација вакцина против запаљења мозга. Експедиција у Иран, коју је предводио академичар Павловски, донела је велики напредак у науци о вирусима.

Колхозници послали дарове на фронт

Москва, 7 априла. — Чланови колхоза који носи име према 18 конгресу Партије, а налази се у округу Ерхово, сакупили су за месец дана 170.000 рубаља и купили авион за трупе Првог белоруског фронта. Осим тога колхозници су послали браниоцима отаџбине и велику количину дувана. Уз поклоне су упутили и писмо, у коме саопштавају војницима своје успехе у земљоделству.

Пре кратког времена колхоз је добио од маршала Совјетског Савеза Жукова, команданта Првог белоруског фронта телеграм, који гласи:

„Драги другови колхозници и колхознице! Са радошћу смо прочитали ваше писмо. Моји војници деле вашу срећу због напретка вашег колхоза. Срдачно вам захваљујем на вашој пажњи према Црвеној армији. Авион који сте послали на поклон нашим трупама, биће предат најбољем и најхрабријем пилоту. Такође вам захваљујем на дувану. Пушећи га војници ће се непрекидно сећати оних који неуморно привређују на фронту рада.

Питате нас о детаљима нашег живота. Наш живот војника је леп. Пут војника који су пошли са Волге и стигли до Одре, одакле ће извршити последњи напад на фашистичку Немачку, је славан. Непријатељ се очајнички одупире, али ће ипак бити прегажен. Однећемо победу, јер нас велики Стаљин води у борбу, а потпомаже нас моћни совјетски народ, који не штеди снаге за одбрану своје земље, своје слободе и независности. Позивамо вас, другови, на нове радове. Победа је близу, учинимо све да нам буде још ближа".

У одговору на телеграм маршала Жукова колхозници су обећали да ће убрзо завршити пролетњу сетву, те ће имати сјајну берба житарица, дувана и поврћа. (ТАСС)

УСПЕСИ КОЛХОЗА У СТОЧАРСТВУ

Москва, 7 априла. — У 1944 години колхози су имали огромног успеха у развитку сточарства. У потпуности су одговорили својим обавезама лиферовања меса држави и у исто време су осигурали пораст бројног стања стоке. Број рогате марве повећао се протекле године са 9% у колхозима, а 12% у совкозима. Број свиња порастао је у колхозима са 8%, а у совхозима са 56%. Број стоке која припада лично колхозницима, радницима и намештеницима такође се повећао. Откривајући успех у области развијања сточарства Совјет народних комесара СССР-а и централни комитет комунистичке партије СССР усвојили су план о даљем развијању сточарства у земљи, који данас све новине објављују. Према том плану бројно стање коња треба да се ове године повећа у колхозима за 5% а у совкозима за 7—24%, бројно стање рогате марве у колхозима за 11% а у совкозима за 11—23%, а бројно стање свиња у колхозима за 37% а у совкозима за 111%. Овај план предвиђа даље све врсте мера за осигурање даљег развоја сточарства.

Совјетске жене у државној управи и индустрији

Москва, 7 априла. — Совјетске жене које у индустрији и пољопривреди са успехом замењују борце на фронту, показале су одличне успехе на водећим местима државне управе и индустрије. Резултати равноправности жена у СССР-у нарочито су повољни у оним републикама које су у прошлости биле заостале културно и економски. Око четири хиљаде жена су чланови локалних Совјета у Туркмену, 45 жена су посланици у Врховном Совјету у Туркменији, а 5 Туркменки је изабрано у Врховни Совјет СССР-а. Преко седам хиљада жена ове републике заузимају водеће положаје у народној економији, администрацији и организацији. Жене Туркменије које су се у прошлости скоро искључиво пољопривредом бавиле, заузимају сада видна места у индустрији, која је осетно напредовала у републици за време рата. Хиљаде младих девојака и жена Азербејџана почеле су за време рата да раде у петролејским експлоатацијама и предузећима. Фатма Валива сматра се као најбољи стручњак за вађење петролеума из дубоких слојева. Она је изучила читаву екипу жена.

Пред скупштину Матице Српске

У последње време поставило се на дневни ред питање Матице српске као један од врло крупних проблема нашег културног живота. Поред приватних и појединачних разговора међу онима које интересује рад ове наше културне установе, о Матици је било речи и на саветовању једне групе новосадских интелектуалаца и културних радника. О Матици српској пре рата и њеним задацима у нашим данима изнео је своје погледе претседник Матице др. Александар Моч, у своме недавном предавању на Народном универзитету у Новом Саду. У „Слободној Војводини" је изашао интервју са др. Мочом о појединим конкретним питањима у вези са Матицом и о сазиву скупштине за почетак маја.

Очигледно је да је питање Матице српске ушло у једну нову фазу, у фазу активирања и реорганизовања.

Ми смо из дискусије која се до сада водила о Матици српској, видели да се за тај наш проблем интересују не само чланови Матице српске, него у многом и остали наши интелектуални и културни радници који — из било којих разлога — до сада нису уписани у чланство. Стога нам се нужно поставља питање: откуда се данас сви ти људи толико интересују питањем Матице српске?

Јасна је ствар да о Матици могу одлучивати само њени чланови. А позната је и чињеница да је врло велики број наших културних и јавних радника учлањен у Матицу. О Матици се и данас углавном највише интересују њени чланови, али питање Матице српске данас је прешло границе искључиво Матичиног чланства, оно је постало наше општекултурно питање, питање опште организације нашег културног и просветног рада.

Матица српска се формирала када је државом (Аустроугарском) управљала туђинска и ненародна власт. Та власт је имала своју просветну политику која се није поклапала са тежњама и жељама нашег — па ни осталих народа у Војводини. Матица је основана са задатком да негује нашу националну културу у оно доба када је општи просветни програм био састављен у Бечу и Пешти. Док је држава спроводила своју просветну политику, не водећи много рачуна о тежњама и потребама појединих народа, сва српска интелигенција, која није била равнодушна када је био у питању напредак властитог народа, била је окупљена око Матице српске. Деценијама је Матица српска била једино жариште нашег културног и просветног живота у „овостраном српству".

У предратној Југославији Матици су се наметали нови задаци. Аии у тој Југославији она није могла да постави један одређени правац свога рада и да постављени план оствари. Предратна Матица је морала да троши своје снаге у борби против настртаја разних ненародних и профашистичких режима, који су желели да Матицу претворе у оруђе своје мрачне политике. Али у то време Матицу су растрзале и међусобне борбе унутар саме Матице.

Данас ствари стоје друкчије. Са ослобођењем наше земље од окупатора и изграђивањем нове државе пред наш народ се постављају крупни задаци и на просветном пољу, и у томе раду мора бити много ангажована и наша народна власт, и наше културно-просветне установе, и наши интелектуални и јавни радници као појединци. Разумљиво је да ће и данас врло велики део посла на народном просвећивању пасти у део Матици српској. Ми њу нити можемо, нити желимо мимоићи. Она је својим радом и постојањем у току једног столећа прокрчила пут у просветном животу нашег народа. Она је створила услове који јој омогућавају да са успехом развија поједине гране наше народне културе и научног рада у Војводини. Многи путеви народног просвећивања код нас воде кроз ову нашу културну установу. Али да би се данас увео известан систем и план у раду ове врсте, потребно је да Матица српска постави смернице и границе свога рада. Хоће ли она постати у неком смислу наш научни институт у Војводини, или издавачко предузеће, или можда нешто треће, или ће имати у себи од свега понешто? Нека врста Академије наука, књижевна задруга, или литерарно друштво? Или ће остати као и раније установа за дељење стипендија, помоћи, за издавање неких, не много значајних едиција?

То су питања која треба да реши скупштина Матице српске, најављена за почетак маја.

То су свакако важна питања која ова скупштина треба да расправи. То су без сумње основна питања, ако не једина, којима треба да се позабави мајска скупштина.

Постоји једно схватање да је Матица српска пре рата радила врло добро, да она не треба да мења свој правац и да данас треба да продужи тамо, где је стала 1941 године, као да се није ништа догодило. Судећи према неколиким изјавама, у штампи и усменим, као и према службеном саопштењу из канцеларије Матице српске, у томе смислу се и предузимају извесни кораци. Дат је у штампу Летопис за март-април, а припремају се и друга издања.

Овакво гледиште нам се не чини потпуно исправним. Друкчије прилике су биле оне под којима је Матица радила пре рата, а друкчије су сада. Пре рата је Матица морала да води упорну борбу за своју аутономију, за своје одржање у Новом Саду и Војводини и за одбрану од насртаја фашистичких режима. Матица српска је онда успешно и часно извршила овај задатак. Предратној Матици се не може прећутати заслуга што је помагала нашу напредну војвођанску омладину, која је своје седиште имала под истим кровом под којим и Матица. Но предратна Матица је имала несрећу да је била растрзана унутрашњим сукобима који су довели до апстиненције и опозиције скоро свих војвођанских књижевника и великог дела наших књижевника уопште. Неучествовање најизразитијих наших књижевника у раду Матице српске неминовно је довело до снижења књижевног нивоа њених издања и њеног књижевног и културног рада уопште. Никако се за Матичин књижевни рад пре рата не може казати да је претстављао епоху. Матица се беспомоћно окретала на непрегледном пољу културног рада, без потребних интелектуалних снага и материјалних средстава. Такав рад у таквим приликама није могао имати значајнијих резултата.

Почињати тамо, где се стало 1941 године — то би била велика грешка. Летопис Матице српске — његов први број у ослобођеној домовини — не би смео изаћи са материјалом који је спремљен 1941 године. Први број Летописа треба да носи обележје новога доба у које наш народ сада улази. За Матицу српску покушавају да се јаче привежу и понеки њени чланови који су своју част упрљали сарадњом са окупатором. Не би требало ни спомињати да би појава таквих сарадника у нашем најстаријем књижевном часопису претстављала грдну нашу срамоту. То се свакако мора спречити. И најзад, ако би се продужило тамо где се стало 1941 године, неизоставно би остали по страни од Матице српске скоро сви наши књижевници.

Ми не смемо унети у нови живот Матице српске старе полемике и размирице. Једино што у овом моменту треба да учини Матици српска, то је неодложно сазив скупштине и припремање терена за један конструктиван рад пун љубави за напредак и развитак нашег културно-просветног живота, јер је већ давно истекао мандат свима члановима и књижевног и управног одбора и свих осталих одбора. Задатак свих искрених пријатеља Матице српске и нашег напретка мора бити у томе да ова скупштина буде заиста једна конструктивна скупштина, да се не понове ружни догађаји ранијих скупштина. Ова прва скупштина у новој, ослобођеној домовини треба да да слику сложног и конструктивног рада за опште добро. На овој скупштини треба да се око Матице скупе сви наши научници, књижевници, уметници, културни и јавни радници, који своју част нису упрљали сарадњом са окупатором, да изнесу своје мишљење, и предлоге за будући рад Матице српске. Ми морамо без икаквих предрасуда заједнички претрести ранији рад Матице српске, прегледати шта је од тога рада од трајне вредности, а шта је било безначајно и прелазно. Ми треба да видимо због чега је долазило до сукоба унутар Матице српске, па да те сукобе избегнемо у будућности. Ми треба да видимо које послове народног просвећивања може да узме на себе Матица српска, а које ће преузети друге наше установе и наше просветне власти.

Матица српска не треба да гледа уназад. Она треба да гледа далеко напред, захваљујући баш своме стогодишњем искуству. Период до овога рата треба да буде заиста један период. На њега треба да се стави тачка. Сада треба да почне нови период. Нова Матица треба и мора бити плодоносна кошница нашег научног, уметничког и културног живота, а не камен спотицања и сукоба. Да би Матица могла бити заиста оно што треба да буде око ње се морају окупити сви њени чланови, и они старији и они млађи, да би заједничким снагама створили од Матице један снажан научни и културни центар и установу која ће највише помоћи културном подизању најширих слојева нашег народа, у првом реду у Војводини, а такође и изван Војводине.

Живан Милисавац

КОНФЕРЕНЦИЈА ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА У ВЕЛИКОЈ КИКИНДИ

Велика Кикинда, 7 априла. — (Танјуг) У просторијама овдашње гимназије одржана је заједничка конференција професора и учитеља. Том приликом је шеф Просветног отсека окружног НОО-а Сима Цуцић говорио о задацима нове школе. Наставница Милка Белеслијин поднела је реферат о настави и њеним типовима. Било је присутно око 100 наставника.

К. СИМОНОВ:

РУСКО СРЦЕ

Капетана Поздњакова сахрањивали су ујутро. Пољаном, прекривеном зеленим северним јелама, возили су га другови на задњи пут. Иза ковчега су ишли авијатичари слободни од службе и сви који су били с њим у последњој борби. Ишао је за ковчегом његов пријатељ и заменик Аљоша Хлобистов, ишао је као што је и летео — без кациге, мрко опустивши кудраву главу. Дувачки оркестар, доведен из града, свирао је погребни марш, а кад су ковчег спустили у раку авијатичари нису плакали, али нису могли говорити. Стојећи изнад раке, прелазећи последњи пут погледом преко покојника, Хлобистов је обухватио све сухим, од умора и неспавања мутним очима и рекао да ће се он, Алексеј Хлобистов, друг и заменик погинулог, осветити. Затим је одан поздрав тростуким плотуном из аутоматских пушака, па је генерал бацио у раку прву прегршт земље.

За сат је Хлобистов већ поново био у служби код свога авиона. Трајали су пролећни северни дани, сунце се само приближавало хоризонту, али се није спуштало за њега. Авијатичари су били у служби дане и ноћи, седећи у својим гобавим бучним справама за уништавање. Од спавања није било ништа. Али и у оне ретке сате који су преостајали за сан, свих тих дана Хлобистов није могао заспати. Он је непомично лежао на своме лежају и ћутао, непрестано гледајући на суседни, празан.

За време службе седео је у кабини, расејано погледајући лево и десно. Гледајући на суседни авион, он се наједном сетио на први апарат који је видео изблиза. Било је то у околини Москве. На пољану одређену за зидање у њиховом заводу неочекивано се спустио „У-2". Авион је био стари, отрцан, али он, тада још дечкић, осетио је некакву необичну језу и жељу да без оклевања уђе у ту кабину, да се ухвати тамо рукама за шта било — за шта, ни сам није знао — и да полети. Да, он је већ тада имао такав карактер, он је волео да брзо испуњава своје жеље. За пола године он је већ летео у аероклубу. Осмехнувши се, он се наједном сети свих својих старих учитеља и старешина. Имао је срећу да сви буду честити момци. Такав је био и задњи — капетан Поздњаков.

Пречистити рачун! Да, он је тако рекао на гробу: пречистити рачун за Поздњакова. Он ће већ удесити да буде дуг. Он сада то разуме. Није он више онај зелени младић који је 1 јула оборио први „Јункерс", па се тако узбудио да му се попела температура те су га право из авиона одвели у амбуланту. Двадесет и два оборена заједно са друговима и шест сам — то ипак није шала! Када он сад излази из авиона после борбе, од напора боле га леђа и прса, али се он не узбуђује. Не, сад је он хладан и миран. Он улази у своју зелену машину, а она постаје продужетак његова тела, њени топови туку напред као директни ударац песнице. Да, кад он сада не би летео кад не би било те машине, он би се сасвим истрошио од незадовољства. Добра машина! Без ње живети не може се — живети без ње њему је свеједно.

У јесен, када је, оборивши четврти авион, улетео у шуму и, откинувши вршике јела, пао на земљу, кад је затим лежао у болници са згужваним грудним кошем, њему се каткада чинило да га боли кад дише не зато што су му прса разбијена, него од болничког ваздуха — од тога што не може да седне на машину, да се подигне, и да тамо, горе, удахне пуним грудима. Лекари су говорили да је баш обратно, али он је знао да има право он, а не они. И кад су једном пред вече дошли код њега и упитали: „Хлобистов, хоћеш ли да учиш летети на новој машини?", он је ћутећи потврдио затворио очи, јер се бојао да одговори гласно: гушио га је кашаљ, бојао се да ће га сад савладати, па ће му наредити да још лежи. Затим је одахнуо и рекао: „Хоћу!"

Он је дошао у болницу сав у завојима и превијен, без каците и комбинезона, а сад кад су га отпуштали и поново донели комбинезон, њега обузе дрхтавица, по други пут у животу — иста она као кад је први пут видео стари „У-2" на заводској пољани.

А за месец дана он је већ летео на новој машини — ето на таковој, на каквој седи сада — с њеним кратким, снажним крилима и оштрим, штучијим кљуном.

Иза облака показало се сунце и жутим језиком светла лизнуло по левом крилу. Он се окрете на лево и нехотице се сети како је оно изгледало, то крило, као кад се он оног дана вратио из борбе. Од њега су биле остале само две трећине, а тамо где је било отсечено гириле су некакве издеране крпе. Момци су га на повратку питали преко радија: „Како идеш?" Он је одговорио: „Ништа, идем!" Шта им је требало још одговорити? Он је заиста ишао, и сам се чудио, али је ишао.

...Служба се завршавала. Његовом авиону приђе неколико људи. Познати политрук из њихових авијатичарских новина — добар момак, али мучитељ (увек му мораш нешто причати) — претстави Хлобистову два новинара. Хлобистов је био незадовољан и чак се није нарочито старао ни да то скрије. Боље је ћутати и мислити шта ће бити, него причати о прошлом. Али новинари су били или лукави или просто такви: они га нису почели испитивати како и на којој висини му се то догодило него су просто почели ћаскати о којечему, а покрај свега један од њих показао се као земљак, Рјазанац, баш из оних места где је он као дете живео.

Његова се дужност завршила, и они сви заједно пођоше у земуницу. И кад су тамо, у земуници, завели разговор ипак о оном дану у који се све то десило и после којег су његове слике изашле у свима новинама, он поново постаде опрезан, па сухо и кратко поче још једном, не знајући већ који пут, да понавља околности борбе. Али га они зауставише. Не, знају они већ све то и сами, они не моле њега да им прича о томе. Они желе знати да ли он може да се сети шта је тада осећао, како му је било у души. Он се ослони лактовима о сто и метну главу на руке. У ствари, шта је он тада осећао?

Дан је био немиран, а он веома уморан. Да, свакако, он је био тада веома уморан. Испочетка је летео удвоје са Поздњаковим у извиђање, затим још једном у напад, а онда су снабдевали авион. Он је стајао у близини и веома је желео да малчице спава, али је требало полетети за четврт сата. Слушао

На саветовању жена Румског среза решено је да се организују радне чете жена и дечја обданишта по селима

Рума, 7 априла. — У Руми је одржано саветовање жена из Румског среза. Саветовању су присуствовале претседнице Месних одбора АФЖ и делегати.

Након што је другарица Мица Остојић претседница Среског одбора АФЖ отворила саветовање друг Миленко Бојић секретар ЈНОФ-а одржао је реферат о политичкој ситуацији. После дискусије поднети су исцрпни извештаји о раду жена у појединим селима и о помоћи коју наше жене својим радом пружају народној власти. Свако село има своју организацију АФЖ и скоро све жене учествују у раду. Жене учествују у решавању свих проблема и решавају их заједно са својим друговима. У појединим селима у којима је остало необраних кукуруза и оне су заједно са омладином обрале све кукурузе. Оне су напленле безброј пари чарапа, преле вуну и месиле колаче за наше рањенике. Жене села Павловаца, које сада живе у Руми, јер су њихово село запалили фашисти, опрале су 10.000 пари веша, пуниле шаржере и дежурале у болници.

После поднетих извештаја друг Бојић је говорио о ЈНОФ-у и о задацима АФЖ у њему. Мица Остојић подвукла је да жене морају дати све од себе да би се пролетња сетва извршила што успешније.

На крају су постављени нови задаци: организовање жена у радне чете и оснивање дечјих обданишта по селима. Дечја обданишта биће врло корисна установа за наше село и док жене буду радиле у пољу деца се неће скитати по селу већ ће проводити дан у учењу и заједничкој игри.

Образован је Иницијативни одбор за обнову физкултуре и спорта у Војводини

На основу одлуке о привременој организацији и делокругу рада Народно-ослободилачких одбора на територији Војводине, Претседништво Главног народно-ослободилачког одбора Војводине доноси следећу

ОДЛУКУ:

Врховно вођство физкултуре на целој територији Војводине препушта се Иницијативном одбору за обнову физкултуре и спорта у Војводини, Нови Сад, Краља Александра 16/II спрат.

Распуштају се сви бивши спортски савези и потсавези, као и физкултурни савези и остала спортска друштва, која су на територији Војводине постојали за време бивше Југославије, као и за време окупације. Сва њихова имовина прелази у власништво Иницијативног одбора за обнову физкултуре и спорта у Војводини, коју ће употребити на реорганизацији и унапређењу спорта у Војводини.

Распуштају се сви акциони одбори и друга тела која су образована у разним градовима ради обнове спорта. И њихова имовина прелази у власништво Иницијативног одбора за обнову физкултуре и спорта у Војводини.

Сва спортска и физкултурна друштва која желе да обнове спортски рад имају се обратити Иницијативном одбору за обнову физкултуре и спорта у Војводини ради одобрења рада, најдаље до 20 IV 1945 г. Ниједан спортски клуб нити било какво спортско друштво које од поменутог одбора не добије дозволу за постојање и рад неће имати право наступа, нити уопште постојања на територији Војводине.

Све правилнике и планове о физкултури у Војводини доносиће Просветно Одељење ГНООВ-а на предлог Иницијативног одбора за обнову физкултуре и спорта у Војводини.

Смрт фашизму — Слобода народу!

Нови Сад, 7 IV 1945 г.

Секретар Тома Гранфил

Претседник пуковник Аћим Груловић

Иницијативни одбор за обнову физкултуре и спорта у Војводини сачињавају:

Претседник: Тоша Јовановић, претседник Савеза Земљорадничких задруга у Војводини.

Потпретседник: Живић Ђорђе, чиновник.

I секретар: Јован Буђан, потпретседник Г. О. УСАОВ-а.

II секретар: Едо Љубибратић, члан О. О. УСАОВ-а за Јужни Банат.

Благајник: Сопчек Фрања, играч Радничког С. К. Нови Сад.

II благајник: Лесковац Станоје, члан О. О. УСАОВ-а Нови Сад.

Чланови:

Васа Боришев, професор гимнастике
Солдатовић Јован, вајар.
Вукајловић Бранко, професор.
Николић Душан, чиновник.
Ђура Коларски, чиновник.
Шилић Растко, једриличар.
Милена Велицки, чиновник.
Душко Вуковић, референт за физкултуру и спорт Просветног одељења ГНООВ-а.
Буља Милан, помоћник начелника за трговину и индустрију.
Мића Рајковић, уредник „Слободне Војводине".
Павлик Јанош, бициклиста.
Цанић Сава, ђак.

Горе наведени сачињавају уједно и Извршни одбор, а пленум сачињавају: Славко Левак, Келић Рајко, Бачић Рајко, Бранко Одобашић, Ковачић Војислав, Ђомпарин Миливој, Иван Шенк.

Нови транспорт заробљеника стигао је у Вршац

Вршац, 7 априла. — (Танјуг) У Вршац је стигао нов транспорт наших заробљеника са извесним бројем насилно одведених радника, међу којима се налазе и неколико јевреја. Њих је 27 фебруара ослободила Црвена армија из лагера Баркенбрике и Хамелштајна који су се налазили у Померанији. На станици их је дочекала маса света са цвећем и понудама.

Заробљеници из овог логора поднели су велике тешкоће. Они су једанпут били ослобођени а после поново заробљени од једне СС дивизије. Немци су их бајонетима и револверима терали преко Одре. Они су се ипак разбежали док их поново нису ослободили црвеноармејци и 18 марта им омогућили повратак у домовину преко Пољске и Совјетског савеза. На путу је вођена братска брига о нашим заробљеницима који сваком приликом подвлаче своју вечну захвалност Црвеној армији.

У СУБОТИЦИ САКУПЉЕНО 10.800 ДИНАРА ЗА НАШЕ ЗАРОБЉЕНИКЕ

Суботица, 7 априла. — Прва обућарска задруга у Суботици скупила је за југословенске заробљенике у Немачкој своту од 10.800 динара.

САБОТЕР ШАНДОР ПЕЛХЕ ОДГОВАРАЋЕ ПРЕД ВОЈНИМ СУДОМ

Суботица, 7 априла. — Милиција је ухапсила и предала Војном суду Шандора Пелхе из Чавоја, јер је сакрио два трактора да би их на тај начин ставио ван употребе. Шандор Пелхе одговараће пред Војним судом за саботажу.

Фашистички злочинац Тот Јанош биће данас јавно стрељан у Новом Саду

Војни суд Војне области Војводине у Новом Саду судио је ових дана једном тешком злочинцу, те је по завршеном претресу донео следећу пресуду:

Оптужени ТОТ ЈАНОШ, надничар из Руменке крив је:

што је 1941 године примивши се за проказивача „четника", ишао са мађарским хонведима по салашевима и на салашу једног швабе убио слугу тога швабе само зато што је овај слуга био по народности Србин;

што је трагајући за „четницима" кад је на путу срео два [illegible] нов Мила и Радујков Живана — који су возили кукурузовину, код њих пронашао две пушке па их спровео у општину Руменку ради саслушања. Када су ови саслушани он је од мађарског официра затражио дозволу да их побије, што му је било одобрено, након чега их је из револвера убио;

што је за време рације у Н. Саду јануара месеца 1942 године са једном групом окупаторских војника хапсио и убијао невино српско становништво. Вршећи тај злочиначки посао убио је Машу Коларевог и његову жену, а из куће убијених истерао је у двориште три женске и два мушка лица, где су их побили окупаторски војници. За тим је са истом групом војника упао у кућу Јовандић Јелке и тамо заједно с њима убио пет њених синова од којих је сам убио тројицу. Иза тога злодела отишао је на Дунав, тамо поново убио тројицу доведених невиних грађана и бацио их под лед;

Затим је отишао у град тражећи нове жртве и ту побио још шест невиних грађана.

Због свих тих дела Суд је оптуженог као ратног злочинца осудио на казну смрти стрељањем, трајан губитак грађанске части и конфискацију имовине.

Казна смрти биће извршена јавно у Новом Саду на Житном тргу испред Руменачке улице, на дан 8 априла 1945 године у 11 часова.

је како бензин клокоћући тече у резервоар. По звуку је знао колико је наливено. Још пет минута — и он ће полетети. Дошао је комесар јединице и ту, на служби, крај авиона, предао му партиску карту. И баш зато што је све било тако просто, што су били само он и комесар, а поред њих стојала машина и клокотао бензин и тог тренутка он морао полетети — све му се то одједном учинило врло свечано. Он се није много узбудио и гласом нешто муклијим но обично рекао да ће он бити бољшевик не на речи, него на делу, а за себе је мислио да то неће само на земљи, него и тамо у ваздуху. И како је баш у ту секунду полетела ракета и он ништа више није доспео да каже, па то вероватно и није било потребно. И они су полетели у напад: Поздњаков, он и четири друга, још сасвим млади — у сваког по две, по три борбе.

Он се врло добро сећа свога првог осећања када су спазили 28 авиона: то је било осећање да Мурманску прети опасност. А то што их је било 28 — то је већ било друго осећање. То није било страшно, већ озбиљно врло озбиљно.

— Погледај шта их иде на нас. — рекао је преко радија Поздњакову и чуо у слушалици његов глас:

— Ти пази на младе, а ја идем у напад.

Следећег тренутка они су се већ борили. Један „Месершмит" пао је одмах после првог напада. Тог тренутка пало му је на памет да их сада има двадесет седам. Затим већ није било више времена да се мисли, јер се више свега бојао за младице, па им је, вртећи се, покривао репове. Одозго се показао двоседни „Месершмит 110". Користећи се преимућством у висини, он се упутио за Немцем. Он је добро видео главу стрелца и лепезасти траг меткова који су пролетели поред њега. Растојање се смањивало. Стрелац је оборио главу и заћутао. Ишли су изнад саме ивице шуме, а подаље било је брдо.

И баш у тој секунди када се обично, угледавши брдо, хвата ручица и авион управља на више, он се реши да се залети на Немца. Да пође у вис — значило би пропустити Немца. Он се за секундни делић обазрео око себе. Иза њега ишла су још три Немца. И изненада, баш зато што је предњи Немац био тако близу, што се тако лепо видео реп са кукастим крстом, што је растојање било тако тачно и одређено, он се јасно и одлучно реши да се повуче уназад, да подигне десно крило па да њиме удари по репу. То је била једна помамна жеља, увећана брзином послушне машине. Ударац је био силан и кратак. Немац се срушио на брег, а Хлобистов полетео у вис. И то што је десно крило било краће од левог, што је његов крај био отсечен, изгледало је чудно на око. Он је одмах опазио да цела његова површина не иде глатко у вис. У тој секунди, последњи је пут чуо глас командира:

— Готов је један — рекао му је кроз слушалицу мукли и свечани глас Поздњакова.

Но апарат није био више тако послушан, он није више био саставни део њега. Неколико тренутака после судара Немци су се поново окупили и пошли у напад. Видео је како је Поздњаков пошао у напад право на немачког „аса". А касније, на земљи, сећајући се тога, он је разумео да се Поздњаков по цену пропасти решио да обори немачког командира како би их збунио и уништио њихову организацију. Те секунде Хлобистов није успео ништа да помисли, јер су се обе убојне машине састале у страшној брзини, — Немац није хтео да скрене — и урезавши крила један у другог, они се сурваше. У следећој секунди он је знао да је сада он командир. Подзњакова више није било, нити ће га икада бити и он Хлобистов мора сам да заврши овај бој.

— Ја преузимам команду, — рекао је исушеним уснама преко радија. — Идем у напад, покривајте ми реп.

Он је одмах видео обојицу Немаца који су ишли на њега. Бензина више није било, а Немаца још много. Иза њега четири млада пилота за које је он сада једини командир. Када се тога тренутка решио да удари, није више веровао да ће остати жив. Имао је само једну мисао: он ће сада ударити а остали момци извући ће се из обруча. И опет је ту мисао заменила десетина секунде хладног размишљања. Избројао је непријатеље, и када се десни Немац окренуо, својим разбијеним крилом ударио је по крилу левог. Ударац је био силан. Изгубио је равнотежу, повукло га је за Немцем који је пао, начинивши три круга. Али баш у тој секунди када га је повукло на доле, он је инстиктивно више осетио него разумео да је авион још читав, да ће се извући. И када се исправио и осетио да је жив, пролетеше му кроз мозак речи које је изговорио на гробу Поздњакова: „Пречистити рачун". Машина је кривудала, он је више није видео већ вукао. Ускомешани људи, парче крила, комесар који га је грлио — све се то мешало у његовој глави у којој је страшан људски умор све замрачио.

Хлобистов је седео за столом, и све тако подупрте главе на рукама пажљиво је гледао на оне који су га окружавали. Сећао се шта је тада осећао у својој души. Много тога....

Врата земуница отворише се. Ушао је неко од дежурних пилота, очигледно нови, и замолио где има слободан лежај. Хлобистов је за тренутак заћутао, а затим брзим покретом руке показао кревет који је стајао поред њега:

— Ево овај, — рекао је, заћутао, па додао: — потпуно слободан.

*

...У поларну ноћ одлетели смо са севера.

— Хлобистов данас не дежура? — питали смо ми.

— Не, рекао је комесар. — Он није овде. Он је у болници. Јуче се по трећи пут залетео на Немца и оборивши га, спустио се падобраном. Јуче није добро прошао. Рањен је из топа у руку и ногу, и кад је осетио да дуго издржати неће, залетео се на Немца.

— А зар није могао једноставно да се повуче из боја?

— Не знам, — рекао је комесар, не знам. Ускоро ће оздравити па ћемо га упитати. Рећи ће, сигурно, да није могао. Он има такву нарав. Он уопште не може да види како од њега одлази жив Немац.

Сетио сам се Хлобистовљевог лица у кабини авиона, његовог непослушног прамена косе и дрских дечачких очију. И разумео сам да је он један од тих људи који каткад греше, који без нужде стављају живот на коцку, али који у грудима носе такво срце какво нигде изван Русије наћи нећеш, весело неукротиво руско срце.

Саопштење поводом регистрације радња

Поводом одлуке ГНООВ-а бр. 2761 од 2 априла 1945 г. о регистровању радња, објављене у „Слободној Војводини“ од 6 о. м., Трговинско-индустријска и занатска комора саопштава да ће се регистрација трговачких, занатских и угоститељских радња на целом подручју Војводине обавити преко надлежних принудних удружења, а регистрација индустријских предузећа непосредно код новосадске односно петровградске Коморе. Регистрација по овој Одлуци обавиће се без обзира на то да ли су поједини МНОО већ за своје потребе регистровање радња извршили.

Удружењима трговаца занатлија и угоститеља послата су поштом упутства о поступку приликом регистрације. **Дан када ће регистрација отпочети биће објављен преко „Слободне Војводине“**, а и удружења ће, са своје стране, обавестити своје чланове о томе.

Индустријска предузећа биће о почетку регистрације обавештена такође преко „Слободне Војводине“.

ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА У НОВОМ САДУ

извештава заинтересована предузећа, надлештва као и грађане и грађанке Војводине, да од данас прима пријаве за отварање нових чековних рачуна, као и да даје сва обавештења по чековној и штедној служби.

Почетак пословања благовремено ће се објавити. Канцеларија за обавештења налази се у згради Поштанске штедионице у Новом Саду, Краља Петра I улица, број 26/I.

ТВОРНИЦА ТЕСТА, Нови Сад, Радничка улица 22 позива овим све дужнике и веровнике, да у року од 8 (осам) дана пријаве код управе творнице сва своја потраживања односно дуговања, јер након истека овог рока управа неће признавати никакове обавезе које неће бити пријављене.

ОСИГУРАВАЈУЋА ДРУШТВА НА ТЕРИТОРИЈИ ВОЈВОДИНЕ извештавају своје осигуранике како у животу и пожару, тако и у осталим гранама осигурања, да су на основу решења надлежних власти — а у смислу услова осигурања — дужни да удовоље својим обавезама, те се позивају сви осигураници да дугујуће премије уплате, јер друштва из техничких разлога нису увек у могућности да по досадашњој пракси наплаћују премије.

ПОЗИВ

Удружење димничарских мајстора бивше Дунавске бановине, одржаће дне 22 априла (у недељу) 1945 год., пре подне у 9 часова, у великој дворани Занатског дома, Нови Сад, Трг Краљевића Зорке бр. 20 своју

ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

на коју се позивају сви димничарски мајстори (и привремени) са подручја целе Војводине. Посебни позиви неће бити упућени, стога нека сваки заинтересовани сматра овај позив као пуноважан. Дневни ред главне скупштине сачињавају: Избор часништва, управе, измена правила итд. Секретаријат удружења налази се у Новом Саду, Бартуа Луја ул. 64.

Извршни одбор

ПОЗИВ

Градски Народно-ослободилачки одбор, Пољопривредна комисија позива све оне, који су узели у аренду земљу, плацеве и баште од Управе народних добара, а који нису склопили закупни уговор, да то учине најкасније до 15 о. м. у Градској кући I спрат соба бр. 17.

ОГЛАС

Народно-ослободилачком одбору I рејона Руменачка улица 80 потребна су три добра столарска и два машинско-бравварска радника. Кандидати нека поднесу писмену понуду лично сваког дана од 8—12 часова. Плата по споразуму, пријем на посао одмах.

Помоћ позадине нашој војсци

III армији Југословенске армије послали су:

ЈНОФ Старог Сивац: 640 пари чарапа вунених, 14 ком. пуловера вунених, 45 пари рукавица вунених, 70 ком. шалова вунених, 12 ком. шубара старих, 2 ком. пршњака стара.

ЈНОФ из Оџака: 106 ком. пуловера старих, 14 пари рукавица штриканих, 21 пар чарапа штриканих.

ЈНОФ из Станишића: 23 ком. џемпера, 20 пари чарапа, 198 пари чарапа вунених, 20 ком. гаћа, 25 пари рукавица, 34 ком. кошуља, 87 ком. шалова, 50 ком. пешкира.

ЈНОФ из Апатина: 25 ком. пуловера штриканих стари, 53 ком. кошуља старих, 38 ком гаћа старих, 33 пара рукавица старих и нових, 2 пара наруквица штриканих, 216 пари чарапа нових и старих мушких и дечјих.

Месни УСАОВ, из Сирига: 32 ком. пуловера, 75 пари чарапа, 22 пара рукавица.

VIII рејонски одбор ЈНОФ-а Нови Сад; 21 ком. кошуља, 11 ком. гаћа, 47 ком пешкира, 1 ком. капут, 18 ком. шалова, 4 ком. џемпера, 2 ком. прслука, 22 пара чарапа, 2 ком. јастука, 200 грама вате, 3 раше вуне, 1 пакет чисте вуне и 1 пакет прљаве вуне.

Војна радионица кројача и обућара ЈНОФ-а Нови Сад: 3 ком. прслука, 23 пара чарапа, 13 ком. џемпера, 6 пари рукавица, 6 ком. шалова, 4 ком. гаћа, 2 ком. кошуља, 3 ком. кожуха, 1 пар женског веша, 5 ком. марамица, 1 ком. капа, 3 ком пешкира, 1 ком. панталона.

Савез графичких радника, Нови Сад: 6 пари чарапа, 11 ком шалова, 5 пари рукавица, 14 пари веша, 1 ком. капа зимска, 1 ком. пешкир, 1 ком прслук, 1 ком. шајкача, 1 ком. јастуче.

Месни одбор ЈНОФ-а, Србобран: 12 ком. поткошуља, 272 пара чарапа, 61 ком. мушких кошуља, 69 ком. гаћа, 75 ком. пуловера, 7 ком прслука, 106 пари рукавица, 26 ком. шубара, 107 ком. шалова, 103 ком. пешкира, 9 ком. марамица, 7 пари панталона, 4 ком. капута и 5 прслука, 1 пар чизама, 1 пар каљача, 1 ком женска хаљина, 9 пари наруквица.

Месни одбор ЈНОФ-а, Кисач: 41 ком. пешкира, 73 ком. кошуља, 185 ком. гаћа, 20 пари чарапа, 4 пара рукавица, 40 ком. панталона, 1 ком. шалова, 11 ком. пуловера, 24 ком. капута, 16 ком. зимских капута, 10 ком. кожних прслука, 12 ком. шубара, 3 пара ципела.

МАЛИ ОГЛАСИ

ПОСРЕДНИЧКИ БИРО ВОЈВОДИНА, Мите Ружића улица број 2. Католичка порта. Посредује код купње и продаје све врсте некретнина.

ГРАДСКИ НОО ПОЗИВА ЗИДАРЕ ИЗ МЕСТА И ОКОЛИНЕ, који нису запослени да се хитно јаве Техничком одељку (архитектонска секција) соба бр. 19, Градска кућа, ради запослења.

КУПИО БИХ ВИНСКУ ПУМПУ са цевима, празна бурад, балоне и флаше. Сазданић, Краља Александра ул. бр. 1. 1669

ТВОРНИЦА ТЕСТА, Нови Сад, Радничка ул. 22 тражи једног **КОЧИЈАША** словенске народности. Наступ одмах. 1707

КУПУЈЕМО разне стручне књиге и часописе машинске, грађевинске и комерцијалне гране, на српском, мађарском и немачком језику. Плаћамо добру цену. Долазимо у кућу. Понудити у администрацију под знаком „Промет“.

ИЗДАЈЕ СЕ СТАН из дворишта: соба, кујна, шпајз, — за одмах. Упитати: Јована Суботића ул. број 5, приземље (од 9 до 13 часова).

ЖЕНСКА РУЧНА ТОРБИЦА (фина кожна), рукавице, столни застирачи и др. продаје се. Упитати: Јована Суботића ул. број 5, приземље (од 9 до 13 часова).

ИЗДАЈЕМ У АРЕНДУ или на пола 3 јутра оранице и 1½ јутро баште у центру града. Алмашка 12.

НАМЕШТЕНА СОБА се издаје са посебним улазом. Луја Бартуа 39, стан 14.

ТРСКУ првокласну за кровове продајем. Упитати Вардарска 26, Бегојев.

БЕРБЕРСКОГ ПОМОЋНИКА (помоћницу) тражим за сталан посао. Наступ одмах. Уставска 46.

ПОСЛУЖИТЕЉА — ИНКАСАНТА тражимо. Дајемо плату и стан. Јавити се: Шафарикова улица број 16 између 9—12 часова.

ПРОДАЈЕ СЕ ХАРМОНИЈУМ Србобран, Бордова улица 53.

ТРАЖИМ КРОЈАЧИЦУ. Јавити се у Лидо салон Краља Петра II 19, по подне од 3—5 сати.

ИЗГУБЉЕНЕ ДВЕ БЕЛЕ ОВЦЕ и коза, у суботу увече, Ко је нашао може да јави у Лазе Станојевића 8 II спрат.

ТРАЖИМ СТАН од 1 собе (може и 2) кухињу и нужпросторије. Адреса у администрацији.

ПРОДАЈУ СЕ ФОТЕЉЕ. Купујем туткало и шпиритус. Ивана Косанчића ул. 20. Фишер столар.

ТРАЖИМО СТРУЧНЕ РАДНИКЕ. Траже се стругари, бравари, алатничари, механичари као и радници свих других металних струка. Добра награда. Писмене понуде слати или лично се представити у фабрици Југо-Алат К. Д., творница за израду алата и метала, Нови Сад, Шумадиска улица 14.

Изгубљено и оглашено неважећим

Крецул Мара, Текелина ул. 19, пријаву.

Сигмунд Хермина, Архимандрита Рајића ул. 18, пријаву.

Окулић Зора, Кумановска 24, пријаву.

Драгомировић Мита, Слана бара 18, 1 карту за шећер, 1 карту за месо.

Гавра Јосић, Шумска 58, пријаву.

Љубица Станков, Теодора Мандића 5, пријавница, 2 карте за маст.

Велимир Ледерер, Цара Лазара 18, II, лична легитимација и пријавница.

Александар Јовановић, Дубровачки пут 9, пријавница.

Драгутин Хинек, Лукијана Мушицког 23, пријавница.

Киш Лидија, Јана Копитара 37, лична легитимација, пријава, 1 карта за хлеб.

Светозар Марковић, Стевана Николића 17, пријавница.

Марко Новаковић, Малоша Димитријевића 1, пријавница.

Марки Јосип рођ. у Телечкој, школско сведочанство II разреда мушке грађанске школе Нови Сад.

Мендлер Александар, школско сведочанство III/а разреда мушке грађанске школе из 1944 године.

Сима Шварц, тракториста, пријавница.

Стеван Пандуровић, Ђурђа Бранковића 24, пријавница.

Шарчев Медић Јулијана из Србобрана легитимација бр. 1165/1945 од 5 фебруара.

Шарчев Петра Софија из Србобрана легитимација бр. 1166/1945 од 8 фебруара.

Милорад Зорић, Скерлићева 5, легитимација од бицикла марке Маршал бр. 82996.

Олга Суботин, Петра Зрињског 65/а, пријавница.

Продановић Даница и Марица, Кајмакчаланска 39, пријавница, 1 карта за ванредно следовање.

Вера Борота, Петра Зрињског 48, пријавница.

Поповић Божидар, Софија, Вера и Ангелина, Сремска 3, пријавнице.

Стојшић Сида, Трифковићев трг 3. пријавница и пропусница.

П. Петар Др. Јус, Петроварадин, особна легитимација издата 9 марта 1945 под бр. 2046/1945.

Беше Едита, Топлице Милана 17, привремену личну легитимацију и легитимацију за бицикл издате од Команде базе морнарице у Новом Саду.

ТРАЖЕ СЕ

МОЛЕ СЕ ДРУГОВИ и другарице ко зна где је **Ванђа Стефановић** да јаве на адресу Стана Коледин, Чуруг.

КРОЗ НОВИ САД

Нови Сад, 8 априла 1945.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ у 15 часова „Кир Јања“ комедија од Јована Стерије Поповића. У 19 часова „Најезда“ драма од Леонида Леонова.

МУЗЕЈ МАТИЦЕ СРПСКЕ отворен **од 11 до 12 часова.**

Дежурна апотека **НЕНАДОВИЋ** Краља Петра улица.

Радно време у новосадским апотекама обавезно је од 8—12.30 и од 14.30—17 часова. После овог времена вршиће службу дежурна апотека.

СТАНИЦА ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ редовно ради од 8 до 16 часова. Моле се даваоци да се јављају пре подне и да тога дана не доручкују масну храну.

СПОРТСКЕ ВЕСТИ

У недељу 8 априла у 16 часова одржаће се на игралишту „Карађорђе“ ногометна утакмица између београдског спорт клуба Црвена звезда и комбиноване чете Радничког и Славије. Пре тога у 14.30 одиграће се предутакмица. Цене од 20 до 100 динара.

ФУТБАЛСКЕ УТАКМИЦЕ У СУБОТИЦИ

Суботица, 7 априла. — Футбалски тим Команде подручја у Суботици одиграо је три утакмице. Прву утакмицу тим је одиграо са тимом Команде места и победио противника са 3:2 (3:0). Другу утакмицу одиграо је са нерешеним резултатом са тимом Болничког центра са резултатом 2:2 (2:0), док је трећу утакмицу одиграо са тимом Народне милиције 5:2 (2:0). Приход са све три утакмице износи 38.000 динара и предат је Болничком центру за потребе војних болница.

Јављамо свим сродницима, пријатељима и познаницима да је наша мама, ташта и сестра

ДОБРИЛА МАЛЕТИН
рођ. Матић

после 23 годишњег тешког боловања патњи и мука у вечност се преселила.

Сахрањена у Горњем Ковиљу 2 априла 1945 год.

Ожалошћена родбина.

СТОЈИЋ СИМА
државни лугар, Букин

после тешке операције испустио је своју племениту душу 25 марта 1945 год. у новосадској Држ. болници.

Вечито ожалошћена супруга: Милева, кћерке: Станојка (Сека), Доминика (Секица).

Наш мили и никад непрежаљени син, синовац и унук

ПОПОВ СЛОБОДАН
вођа бацачког одељења

пао је у борби за слободу наше отаџбине. Тело покојника сахрањено је 14 марта 1945 у Беременду (Барања).

До гроба ожалошћена породица

Извештавамо све сроднике и познанике да је наш добри син првенац и јединац, унук и брат

ВОЈИСЛАВ ОБРАДА ЂУРКИНА

преминуо, после дуге и тешке болести, у цвету младости у 18 години живота 1 априла 1945. Тело незаборављеног Војислава опојано је и сахрањено уз бројно учешћа грађана, на срп. правосл. гробљу у Товаришеву.

Ожалошћена породица

Тужним срцем јављам другарицама, друговима и познаницима, да је моја кћерка

СЛАВКА ВИЛД

преминула 31-ог марта и сахрањена 1-ог априла у Новом Саду.

Ожалошћена мајка Ана Вилд

„Слободна Војводина“ излази сваког дана осим среде — Уредништво и администрација Нови Сад, Футошка улица број 50 — Телеф. Уредништва 28-24